

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕД

ОРГАНЪ

на Българския Лозарски Съюзъ — София.

„Revue de Viticulture“ — „Weinbau Revue“
а Pleven — Bulgarie.

Годишенъ абонаментъ 60 пева.
Редакция и администрация Плъвенъ.

Съ отдѣли: за Лозаро-Винарскитѣ кооперации и търговска информация.

уредн. Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, Н. Мянковъ, В. Чакъровъ и В. Стрибърни.

ДЪРЖАНИЕ: 1) Предстоящи работи въ лозето — Ст. Икономовъ; 2) Премахване частъ отъ чепкитѣ — К. Ивановъ; 3) Виненъ оцетъ — И. И. Хранковъ; 4) Новости въ винарството — М. Стефанова—Христова; 5) Методи за запазване и обръщане добриятѣ качества на ценниятѣ наши сортове овощи включително и гроздeto — В. В. Стрибърни; 6) Съвътска трибуна — Забрана или свободенъ износъ на лози отъ сорта Афузъ-Али — Д. Бъчваровъ; 7) Съюзни и дружествени; 8) Състоянието на реколтата и положението на пазара — Инж. В. Чакъровъ; 9) Хроника.

Стеванъ Икономовъ.

Предстоящи работи въ лозето.

Последнитѣ дъждове, както се очакваше, създадоха твърде благоприятни условия за появата и развитието на ероноспората въ цѣлата страна. Кѫде овече, кѫде по-малко, тя е причинила авсѣкѫде повреди, защото мнозина не спѣха да извършатъ пръсканията въ ромеждутъчните ясни дни, може би по причини стоящи вънътъ отъ тѣхната възможностъ. Особено чувствителна е сега заразата по листата, която не це закъснѣ да премине и по ягоридата, поне тамъ кѫдето последната е станала още незасѣгната. Въпрѣки високите температури, отбелязани презъ оследнитѣ нѣколко дни, опасността тъ нова зараза, този пѣтъ масова, е

още на лице. Лозята трѣбва да бѫдатъ всички напрѣскани сега, като се обърне внимание главно на ягоридата. Новопосаденитѣ лозя трѣбва да се прѣскатъ по-често, (следъ всѣки по-проливенъ дъждъ или, ако такъвъ не падне, всѣки 20 дни). Разтвора за тѣхъ може да се приготви съ $1/2$ кгр. синь камъкъ на 100 литри вода за сега и съ напредването на сезона се стигне до 1 кгр. Двегодишнитѣ лозя могатъ сѫщо да се прѣскатъ съ 10% разтворъ, но прѣсканията трѣбва да бѫдатъ по-чести (всѣки 15—20 дни). Особено важно е това за сорта Афузъ Али, чийто нѣжни млади листа изгарятъ лесно отъ по-гжстъ разтворъ. За по-старитѣ лозя разтвора може да

бждѣ приготвенъ съ 1·5% синь камъкъ, споредъ това дали по листата е останалъ повече или по малко синь камъкъ. Важното сега е всички лозя да сѫ напрѣскани добре, за да се избѣгнатъ повредите отъ бждещата зараза, която предвещава да бѫде въ доста широки размѣри.

Време е да се извѣрши и кършенето. То обаче трѣбва да засѣга само младите върхове на лѣторастите и то най-вече буйнорастящите такива. Въ никой случай не трѣбва да се кърши низко, за да се пести отъ разтвора, защото съ това се намалява реколтата количествено и качествено. При лозите отглеждани на колове, ако лѣторастите сѫ надвишили височината на коловете, добре е, следъ прищипването на върховете имъ, да се съединяватъ въ видъ на венецъ съ тѣзи отъ съседната лоза, за да се избѣгне претоварване на коловете и се улесни обработката на почвата. Тѣй се постѣжпва въ опитното лозе на лозарската станция и ония лозари, които сѫ имали случая да го посетятъ сѫ могли да се убедятъ, че резултатите сѫ доста добри.

Едновременно съ кършенето може да се извѣрши и култучене, т. е. да се прищипнатъ само върховете на страничните лѣторости (култуцитѣ). Въ никой случай да не се премахватъ сега цѣлитѣ култуци, защото тогава резултата ще бѫде отрицателенъ.

Време е сѫщо и за колцоването. Особена полза принася тази операция при сорта „Жуаненъ“, а при Афузъ Али, Димитъ и Перль де Касба, резултатите сѫ по-слаби. Въ всѣки случай и при последните се забелязва наедряване и по-

рано узрѣване на гроздето (2—4 дни).

Обработка на почвата трѣбва да се извѣрши веднага следъ падане на първия дъждъ; безполезно и даже вредно е да се копае лозето презъ сухите и горещи дни, защото голѣмата маса разкопана прѣсть губи влагата си презъ горещините поради силното изпарение, а отъ друга страна, праха падаща върху гроздето и листата, може да причини пригоръ. Най-добре е, тамъ кѫдето е възможно, лѣтните копани да се извѣршатъ съ копачката „Планетъ“, като се кръстоса оранъта и следъ това се мине набързо съ мотика, за да се разкопае мястото само около главините, кѫдето копачката не е могла да мине. По този начинъ се прави голѣма икономия отъ трудъ, време и пари.

Тази година, както въ северна така и въ южна България сортъ Афузъ Али е показалъ по-малко реса отъ миналата година. Сѫщото важи и за други нѣкои сортове, като Червена лисича опашка, Урумъ юзюмъ, Риби Мехуръ, Памидъ и пр. а причината за това може да се отадде само на превръщането ресите въ мустаци още при самото покарване на лѣтораста, вследствие изобилната влага въ почвата, предразполагаща растението къмъ по-буенъ растежъ и по-слабо плодородие. Дъждовете презъ време на цвѣтенето не сѫ причинили чувствително изресяване при сортъ Афузъ Али; тѣ сѫ се отразили по-зле върху Хамбургския Мискетъ, Александрийски Мискетъ, Крави цици, Чаушъ и други нѣкои сортове съ неправилни цветове или съ слабъ тичинковъ прашецъ.

Нѣкои отъ колективните членове на съюза не сѫ изплатили членския си внось за миналата и настоящата година. Поради голѣмата нужда отъ средства за правилното функциониране на съюза, умоляватъ се тия членове да се издѣлжатъ.

отъ съюза.

К. Ивановъ
оз. оп. Станция — Плевенъ.

Премахване на част от чепкитѣ.

Когато прилагаме нѣкоя отъ єлгитѣ рѣзитби като „Гюо“, лотѣ показватъ много реси, осо-ено ако плодната пржчка е порѣана много дѣлго.

Въ такъвъ случай при филизето ние премащаме нѣкой отъ ла-таритѣ заедно съ ресата.

Обаче, следъ прецѣвтяване на озата и наедряване на ягоридата, иждаме че чепкитѣ сѫ много и че лавината мѣжно би могла да ги храни за да узрѣятъ. Тѣ обикно-ено оставатъ недоразвити, зърна-а имъ сѫ дребни, бедни на за-арь, кисели и въ качествено отно-ление лоши.

Освенъ това лозата се сильно изтощава, остава съ кжси и тѣнки ржчки, листата ѹ по време на гроз-оберъ изсъхватъ и опадватъ, пжп-итѣ оставатъ не добре развити и е охранени.

На следващата година такива-ози се много слабо развиватъ и е давать почти никаква реса. Ето ашо, за да не се изтощаватъ ло-итѣ, трѣба още следъ прецѣвтя-ането и завързване на ягоридата а се пристжпи къмъ премахване а часть отъ ягоридата. Чепкитѣ

се окжсватъ като се оставятъ на пржчка само по една чепка и то тая която виждаме че е по-добре развита.

Колко чепки да оставимъ, това зависи отъ силата на главината, а силата на главината се много лес-но преценява отъ опитно око.

Премахната часть отъ ягоридата, останалитѣ чепки се хранятъ по правилно, наедряватъ и добре узрѣватъ. Всѣки лозарь е ималъ слу-чай да опитва грозде отъ преро-дили лозя, то бива меко блудкаво не узрѣло. Вѣрно е, че лозаритѣ мѣжно биха се съгласили да пре-махватъ часть отъ ягоридата. Оба-че това ще имъ се наложи, осо-бено при десертнитѣ сортове, кж-дeto се търси качествено а не количествено грозде.

Има сортове като „Червената Резекия“, които много раждатъ, и ако не имъ се премахне голѣма часть отъ ягоридата, наесень грозде-то не струва нищо. При сортовете „Афузъ-Али“ и „Димятъ“ често пж-ти лозаря ще се принуждава да намалява ягоридата и това той трѣб-ва смѣло да прави ако, разбира се, му се налага.

I. И. Хранковъ

Виненъ оцетъ

(Една интересна и полезна нова индустрия).

За поддържане на човѣшкия жи-сть въ изправностъ и здраве, сѫ отрѣбни разни твѣрди и течни хра-ителни материли. Една отъ последни-ѣ е винения оцетъ — истинския, кой-о се получава отъ оцетната фермен-ация на натурално и доброкачест-но гроздово вино.

Презъ последнитѣ нѣколко години ие писахме твѣрде много за винения оцетъ, но въпрѣки туй, ние смѣтаме

не само за неизлишно, но и за необ-ходимо да се вѣрнемъ по сѫщия въ-просъ и то по следнитѣ съображенія:

1. При сѫществуващата лозарско-винарска криза, винения оцетъ може да играе не незначителна роль, поне-же чрезъ него може да се консумира не по-малко отъ 4—6 милиона литри отъ произвежданото въ страната ни гроздово вино, а това показва голѣмото му стопанско-экономическо зна-

чение за България, тъй като тази е значително лозарска.

2. Безспорното здравословно значение на винения оцетъ за човъшкия животъ.

И наистина, винения оцетъ е едно отлично подправно вещество, което прави хранителните материли по-меки и по-нежни, по-лесно смилаеми и приятни за ядене. Когато отъ него се употребява въ умърено количество, той не само не е вреденъ за здравето, но, обратно, е твърде полезенъ. Тъзи благотворни свойства, обаче, прилежава само винения оцетъ, а не и фабрично-спиртния, получаванъ отъ спирта на разни други материали; а това е затуй, защото присъщите благотворни свойства на винения оцетъ се дължатъ не само на винената оцетна киселина, но и на разни други киселини и соли, съдържащи се въ виното, а именно: винена, танинна, ябълчна, янтарна, тартрати (соли на винената киселина), битартрати, етерични масла, алдехиди, бълтъчни вещества, глицеринъ, малко недоразложенъ спиртъ, желъзо, фосфоръ, калций, натрий, магнезий, хлоръ и други съставни вещества. Ето този крайно сложенъ съставъ на виното, а следователно и получения отъ него оцетъ го прави приятенъ, ароматиченъ и здравословенъ, когато въ фабрично-спиртния оцетъ, въ най-добрия случай може да има една гола, парлива и неприятна оцетна киселина. А че това е тъй, доказва факта, какво всички този оцетъ не се продава съ истинския си водно-бълъ цвѣтъ, а съ измамна и заблудителна цель се боядисва въ розовъ или ясно-червенъ цвѣтъ, за да наподобява винения. Нъщо по-лошо — напоследък измамата е още по-грозна, отвратителна и престъпна — фабричния оцетъ се смята съ остатъка отъ дистилираното вино, та по такъв начинъ заблудата и измамата ставатъ още по-сполучливи, грабителско престъпни и вредни за здравето.

Но най-лошото и страшното не е самата същност на гореизложеното, а факта, че всичко това се знае отъ

обществено-държавните институти органи, които по законъ сѫ на това да бдятъ и опазватъ стопанските интереси на страната и обществено то здраве, като преследватъ и залавятъ фалшивикаторите и измамниците и ги наказватъ най-строго. Въ сто туй, обаче, ние наблюдаваме въ сърдцето нашата мила и нещастна България — какъ изъ улицишъ на София именно, свободно хората продаватъ съ стомни, дамаджани, бурени и др. подъ името „виненъ“ оцет различни боклуци. Сѫщото е съ оцетъ, които се продаватъ въ кръчмите и се сервираятъ въ гостилиниците — както въ народните тъй и въ изящните и аристократическите. Разбира се че за това тъй мизерно и вредно положение е виновно и „почитаемото общество, начело съ българските лозари, които съ мълчанието си не съзнателно насърдчаватъ това шарлатанство и това престъпление.“

Поводъ, да повдигна отново въпроса, ми дава скорошното посещени тукъ — въ София на булевардъ „Х. Ботевъ“, 90, модерно и научно обзаведената първа у насъ винено-очетна ферментационна фабрика на енергичните и решителни братя Кирилъ и Лазаръ Червенъ-Иванови, Тъзи двам предприемчиви българи сѫ обзвал предприятието си отъ 3—4 месеци ние останахме извънредно и приятни изненадани отъ виденото у тъхъ. Посещението направихме съ членовете отъ управителния съветъ на съюза на българските лозари г. г. Ив. Бързаковъ, д-ръ Асънъ Дянковъ, Д. Бъчваровъ и Д. Овчаровъ.

И азъ съмъ съ впечатление убеждение, че това похвално дългобидейки съвързано съ лозарското производство и съ народното ни здраве защото произвежда отличенъ винен оцетъ отъ здрави и натурални грозови вина, заслужава моралната и материалната подкрепа на всъки българи. А първа длъжностъ споредъ на съюза на лозарите и на всички други лозари да го насърдчатъ и под-

репатъ, като изискатъ да се нареди о законен редъ:

1. Да се забрани продажбата подъ мето „виненъ“ на какъвто и да е ругъ оцетъ.

2. За устна употреба да се позволява само винения.

3. Да се забрани боядисването на абично-спиртовия — да се продава само съ водно-бъдлия си цвѣтъ и само други индустритални нужди.

4. Да се установятъ точни норми състава на винения оцетъ, които ще улесняватъ откриването и предаването на фалшивициите върху съ него.

5. Да се забрани въобще продажбата подвижно където и да било на оцетъ и

6. Да се наказватъ най строго органи и лицата натоварени съ преследването и откриването на фалшивициите и измамите съ винения оцетъ, които леко гледатъ на дълга си или се правятъ, че не виждатъ нищо.

За постигането по-бързо и по-лесно горната цель, необходимо е всѣки човѣкъ, мильтещ за собственото си здраве, да не употребява освенъ виненъ оцетъ, макаръ да би го заплащалъ по-скъпо отъ разните други фалшивицири.

НОВОСТИ ВЪ ВИНАРСТВОТО.

Стефанова—Христова.

лиянието на електричество—
о, слънчевитъ лжчи, озона,
температура и пр. върху
вината.

(Продължение отъ кн. 6 и 7).

Озониранитъ 10—20 мин. пребири изпитване на вкусъ показватъ характерните особености на старо вино, като оставятъ общо впечатление празно, неоформено наклонно във викиране вино.

Озониранитъ 35 минути вина и тъ вкусъ и дъхъ на викинато вино, следъ 14 месечно престояване, конюлата развива естественъ, приятенъ кътъ а останалитъ озонирани вина викинати.

Придадения на първо време дъхъ старо вино е съвършено изчезълъ.

По-нататъшно съхраняване на тия на е невъзможно.

Отъ приложената таблица се вижда промѣнитъ, които сѫ претърпели дълнитъ съставни части на вината.

Вижъ таблица I.

Докато разликата въ другитъ съставни части е незначителна и ко-блива, увеличението на лѣтливитъ селини е ясно подчертано.

Лѣтливитъ естери наскоро следъ озонирането показватъ едно увеличение а следъ 14 месеца това увеличение изчезва. Контролата, обратно, показва увеличението на лѣтливитъ естери къмъ края на опита.

Къмъ основнитъ проучвания на поменатия авторъ можемъ да прибавимъ и нѣкои допълнителни данни, които имахме възможность да извлѣчимъ отъ нѣколко опита съ озонизиране на вина произходящи отъ гр. Пльденъ, отъ които едно бѣло и друго червено. Послужихме си съ специалния за целта „озонаторъ“ на Винарското училище firma Industria — Nationale Dell Osouo.

Едновременно съ тия две вина, бѣха озонирани и едно болно отъ превръщане вино и второ съ синьо пресичане.

Макаръ, че опита не може да се смета за окончателенъ и съвършено пъленъ, все пакъ отъ предварителното проучване и кратковремено запазване, направената следъ 20 дена отъ озонизирането химическа анализа ни дава следнитъ резултати на по-главнитъ съставни части.

Вижъ таблица II.

Отъ приложената таблица се вижда, че алкохола значително намалява; лѣтливитъ киселини се увеличаватъ

Бъло вино	Контрола Озонирано 1/2 часъ	Относит. тегло на виното		Алкохоль Vol. %	Алкохоль гр. въ 1 лит.	Екстрактъ гр. въ 1 лит.	Общи киселини като винени гр. въ 1 лит.	Лъгливи кисел. като оцетна гр. въ 1 лит.
		9928	12·14	96·3	21·7	4·57	0·53	
Червено вино	Контрола	9951	11·23	89·1	25·0	5·74	1·44	
	Озонирано 1/2 часъ	9957	10·61	84·2	24·8	6·12	1·79	
Превърн. т. розово вино	Контрола	9919	12·69	100·7	20·9	5·10	0·99	
	Озонирано 1/2 часъ	9922	12·32	97·8	20·7	5·59	1·41	
Съ синьо пресичане	Контрола	9914	12·05	95·6	18·1	4·87	1·05	
	Озонирано 1/2 часъ	9920	11·68	92·7	18·1	5·13	1·24	

Въ екстракта не се забелязва значително изменение. Само червените вина показватъ едно намаление, което е обяснимо като се има предъ видъ, че багрилните вещества и танина се пресичатъ.

Повечето отъ озонираните пробы оставени въ бутилки имаха цвѣтяване.

Интензивността на цвѣта бѣ намалена съ около 10%, като червените вина добиваха кафявъ отенъкъ, а контролата запазваше свѣтло червено цвѣтъ.

На вкусъ озонираните вина се показваха по-празни, блудкави, безъ букетъ. Типичния за превърнатото вино дъхъ, при озонирането така ясно не се чувствува, но общо виното изглеждаше по празно.

Въ виното съ синьо пресичане, което имаше освенъ това дъхъ на плѣсень — по-слабо се чувствува не-

приятния дъхъ при озонираното вино отъ колкото въ контролата.

Микроскопичното изследване кальта на превърнатото озонирано вино не даде надеждни резултати.

Характерните бактерии на превърщането се намираха въ озонираното болно вино въ голъмо количество и то въ активно състояние, така като въ контролата. А бактериите на възискването — *Mycodermia acetii* изобщуваха въ всички пробы озонирана вина и то въ по-голъмо количество отколкото въ контролата.

Отъ голъмъ интересъ се явява въ проса за действието на озона при желъзъното пресичане на вината. Ет защо направихме нѣколко опита з да се види какъ би действувалъ озо на при отжелъзяването на вината, з да се избѣгне толкова срѣщаното на съ пресичане у вината.

Резултата отъ анализата е следния:

		Желъзо мгр. въ 1 литъръ
I	Контрола	22·5
	Озон. $\frac{1}{2}$ часъ	20·7
II	Контрола	21·0
	Озон. $\frac{1}{2}$ часъ	18·6
III	Контрола	21·2
	Озон. $\frac{1}{2}$ часъ	20·4
VI	Контрола	14·7
	Озон. $\frac{1}{2}$ часъ	14·0

На първите две вина по изкуственъ начинъ се прибавиха желъзни соли, третата имаше силно, типично желъзно пресичане а четвъртата проба бъше обикновено вино съ начало на превръщане.

Известна част отъ желъзните соли се отаяватъ, обаче съвсемъ недостатъчно, за да може да се говори съ положителностъ за приложението на озона като помошно срѣдство при желъзното пресичане у вината.

Опитите и изведените заключения на г. Marsais изглежда, че съ доста пресилени още повече, че единъ отъ голъмите капацитети въ последно време, като V. D. Heide отрича въобще действието на озона върху вината въ благоприятна смисъл. Същото потвърждава и Fr. Muth, който отрича практическото приложение на озона въ винарството.

Подкрепенитѣ съ точни и изчерпателни аналитически данни опити на R. Murfields даватъ като общо заключение неблагоприятното действие на озона върху виното, като намира за безполезно и практически неоправдано приложението му, понеже увели-

чава лѣтливите киселини, нарушила букета на виното, безъ да може да остави трайни подобрения.

Действително, при образуването букета на виното не се знае точно какви промѣни ставатъ. Сложния путь по който се развиватъ всички оксидационни процеси не е основно проученъ, като се знае само, че се образуватъ алдехиди, летливи естери и киселини, за което спомагатъ освенъ кислорода отъ въздуха приетъ въ виното при претакането и презъ поритъ на съда, също и разни бактерии, ензими и пр.

Съ озонирането вкарваме по изкуственъ начинъ активенъ кислородъ, като съ това се нарушила естествените и равномѣренъ ходъ на всички процеси, свързани съ отаяване на вината.

Изглежда, че озона съ своето стерилно действие спира правилната дейност на нѣкои ензими и оформяването на букета отива неправилно.

Отъ друга страна развитието на известни бактерии, (Mycoderma vini, Mycoderma aceti и пр.) се извѣнредно много засилва съ вкарване на повече кислородъ въ виното. При това положение да се говори за едно практическо приложение на озона въ винарството е неумѣстно, още повече като се има предъ видъ скжпата апаратура, електрическа енергия, специални приспособления и пр.

До колкото нашите сведения се простиратъ никаде и въ по-напредналите винарски страни озонирането на вината не намира каквото и да било приложение въ практиката.

Правятъ се тукъ тамъ отдѣлни опити въ по-малъкъ мащабъ, като нѣкои отъ изнесените данни съ изглежда преувеличени, за да се прави реклама на известни фабрики за подобни апарати.

Платете си абонамента, защото той е единствения източникъ за поддръжане на списанието.

РЕДАКЦИЯТА.

ГРАМОВЕ ВЪ 100 ЛИТРИ ВИНО															
Време на изследването			Относително тегло												
			Алкохолъ Vol %	Екстрактъ (директно)	Екстрактъ (изчисленъ)	Общи киселини като винена	Лъгливи киселини като оцетна	Постояни кисенини	Минерални вещества	Калиевъ сулфатъ	Обща винена киселина	Млъчна киселина	Лъгливи естери като ст. ац.	Глицеринъ	
I	Контрола		1. При залагане на опита 2. Следъ 19 дена 3. Следъ 14 месеца	0-9961 0-9960 0-9959	8-42 8-49 8-42	2-48 2-43 2-58	2-63 2-63 0-61	0-60 0-61 0-10	0-10 0-10 0-48	0-46 0-264 0-264	0-264 0-058 0-059	0-229 0-233 0-214	0-0123 0-79 0-236	0-0136 0-77	
II	10 минути озонирано		1. При залагане на опита 2. Следъ 19 дена 3. Следъ 14 месеца	0-9960 0-9951 0-9958	8-49 8-42 8-35	2-47 2-43 2-43	2-63 2-63 2-53	0-60 0-66 0-71	0-10 0-15 0-19	0-47 0-47 0-47	0-270 0-262 0-261	0-055 0-058 0-062	0-229 0-236 0-221	0-0132 0-71 0-242	0-71 0-77 0-352
III	13 минути озонирано		1. При залагане на опита 2. Следъ 19 дена 3. Следъ 14 месеца	0-9959 0-9964 0-9961	8-49 8-28 8-35	2-53 2-44 2-52	2-61 2-66 2-61	0-60 0-66 0-68	0-09 0-14 0-15	0-47 0-48 0-48	0-260 0-260 0-267	0-058 0-067 0-074	0-232 0-221 0-217	0-0154 0-79 0-238	0-79 0-79 0-342
IV	20 минути озонирано		1. При залагане на опита 2. Следъ 19 дена 3. Следъ 14 месеца	0-9960 0-9960 0-9959	8-49 8-42 8-35	2-50 2-42 2-46	2-63 2-61 2-53	0-60 0-66 0-69	0-10 0-14 0-16	0-47 0-48 0-48	0-272 0-260 0-260	0-059 0-057 0-061	0-225 0-221 0-217	0-0123 0-69 0-0317	0-69 0-76 0-119
V	35 минути озонирано		1. При залагане на опита 2. Следъ 19 дена 3. Следъ 14 месеца	0-9960 0-9961 0-9959	8-49 8-42 8-35	2-54 2-45 2-46	2-63 2-63 2-56	0-09 0-18 0-20	0-60 0-71 0-74	0-48 0-48 0-48	0-270 0-260 0-261	0-059 0-058 0-062	0-232 0-225 0-217	0-0132 0-79 0-219	0-79 0-76 0-0127

В. В. Стрибрни.

Методи за запазване и подобрение добри- тъ качества на ценните наши сортове ово- щия включително и гроздата.

(продължение отъ кн. 6 и 7)

Ако вземемъ и кръстосаме една бъла раса отъ познатото на всички цвѣте кученце (*Antirrhinum majus*), като я опрашимъ съ прашецъ отъ червена раса, то ще се получи поколение съ червени цвѣтове, които взети изсъбъ ще бѫдатъ малко по бледи. Ако полученото по този начинъ поколение се опрашава самостоятелно, то полученитѣ отъ него-
вите семена второ поколение ра-
стения ще бѫдатъ — $\frac{1}{4}$ бѣли, $\frac{2}{4}$
бледо-червени и $\frac{1}{4}$ червени.

При едно опрашаване на всѣка група отъ полученитѣ растения за себе си, ще видимъ че бѣлитѣ и червенитѣ си оставатъ сжъци, а бледо-червенитѣ продължаватъ да се разпадатъ въ сжъцото отношение 1: 2: 1. Такъвъ е случая когато между кръстосващите две раси съществува една разлика — въ нашия примѣръ — багрилката на цвѣтовете. Когато, обаче, има две същественни разлики, тогава сжъците възможни 16 комбинации между мажки и женски полови клетки и въ второто поколение ще се явятъ 4 ясно отличаващи се типа и то въ отношение 9: 3: 3: 1. При три различия, възможните комбинации ставатъ 64, въ резултатъ на което се получаватъ 8 ясно отличаващи се типа въ отношение 27:9:9:9:3:3:3:1.

Отъ казанитѣ нѣколко думи виждаме, че въ онаследяването на майчините и бащините качества и тѣхното проявяване въ бѫдещите поколения съществува опредѣлена закономѣрност, фактъ който днесъ вече се използва съ голѣмъ успѣхъ при създаване на нови раси, главно въ цвѣтарството и зеленчарството, а напоследъкъ и въ скотовъдството.

Трета група вариации сжъцъ така

нареченитѣ мутации. При всѣки единъ растителенъ видъ който се отглежда въ по-голѣми маси често се явяватъ единични екземпляри, които въ наследствено отношение се отличаватъ отъ родителите. Всѣки единъ такъвъ екземпляръ, по пътя на половото или изкуствено размножаване може да служи като началото на една нова раса или сортъ. Причинитѣ на мутирането не сжъ уяснени, но за насъ е важно да знаемъ, че повечето отъ нашите благородни сортове овощия и грозда сжъ подобни мутации, които размножени въ по-голѣми количества, проявяватъ твърде разнообразни индивидуални качества и че мутациите сжъ отъ първостепенна важност за увеличение и подобре-
ние на нашия плодовъ сортиментъ.

Следъ изтѣкнатитѣ на кратко общи положения за причинитѣ на варирането и видоветѣ вариации, нека видимъ какъ всичко това може да се използва въ лозарството. При внимателни наблюдения на едно лозе отъ опредѣленъ сортъ скоро ще видимъ, че еднаквостта тукъ се проявява главно по отношение качествата на гроздето, но по отношение родовитостъ, устойчивостъ къмъ болести и много други, важни отъ практическа гледна точка, качества, отдѣлнитѣ главини сжъ твърде различни. Като имаме предвидъ, че добрите и лошите индивидуални качества могатъ да бѫдатъ онаследени чрезъ калемитѣ, то отъ тукъ вечъ изпѣква ясно какъ голѣмо значение за бѫдещето на лозарството има подбора на калемитѣ при създаване на младъ по-садоченъ материалъ, нѣщо на което нашите, повечето случаини, пепи-

ниеристи обръщатъ твърде малко внимание и при това положение вмѣсто да вървимъ напредъ отиваме назадъ. Изобщо взето пепиниерството у нась не почива на никакви здрави основи, които да даватъ гаранция за автентичность на материала и неговите скрити добри или лоши качества, които се проявяватъ чакъ когато направеното вече лозе почне да ражда. До като за всички други занаяти се иска майсторско свидетелство и зарегистрирани фирмии, съ пепиниерство у нась може да се занимава всѣки, а дали това трѣбва да бѫде така, нека малкото действителни пепиниеристи у нась и ржководителите на нашата стопанска политика да си помислятъ, защото въ едно можемъ да бѫдемъ сигурни, че при една системна работа по отношение по-цбора на калеми и вегетативното размножаване на лозата може да се направи твърде много.

Освенъ чрезъ изкуственото размножаване на лозите много по-богатъ и разнообразенъ материалъ за селекция може да се получи при едно размножаване чрезъ семена и по пътя на хибридизацията, но дали разрешението на задачи като създаване на устойчиви на филоксерата, пероноспората и други болести лози, ще може да се достигне чрезъ материалъ произведенъ само отъ европейската лоза, е почти невѣроятно, но за това пъкъ кръстосвания между отдѣлните видове лози трѣбва обезателно да се вземе подъ внимание. Ний имаме различни

диви американски видове лози като *Vitis Labrusca* и много други, които притежаватъ достатъчна устойчивостъ къмъ болести и неприятели, обаче даватъ лошо грозде, но отъ кръстосванията, правени до сега, на които ний днесъ дължимъ разните ценни въ днешното лозарство подложки и разните така наречени директни сортове като, Отело, Ербемонъ, Жакецъ, Щабеле, които въпрѣки че не представляватъ идеалната лоза, която би могла да ни задоволи напълно, все пакъ всичко това ни дава пълно право да се надѣваме че работенъ въ това направление ще има успѣхъ. Всѣки единъ хибридъ между наша и американска лоза въ своята втора генерация винаги ще дава една голѣма пъстро-та и при опити въ единъ по широкъ мащабъ отъ десетки хиляди напр. лози ще ни доведе или приближи къмъ цельта. Всичко това, безспорно, е свързано съ голѣми разходи, но като имаме предвидъ какви грамадни срѣдства се изразходватъ ежегодно само за синъ камъкъ, то не е лошо да се почне системна работа въ това направление и отъ нашите опитни, институти. Миниатурните опити, които за сега се предприематъ въ областта на хибридизацията у нась, колкото и да сѫ интересни отъ научна гледна точка, като изключимъ слѣпата случайностъ едва могатъ да доведатъ до нѣкакви практически резултати. За това сѫ необходими срѣдства, по-широкъ размахъ и специалисти въ областта на генетиката.

(край).

СВОБОДНА ТРИБУНА

Д. Бъчваровъ
Забрана или свободенъ износъ на лози отъ сортъ Афузъ Али.

До скоро не се знаеше, че нашето прѣсно грозде за ядене може да представлява обектъ за външна обмѣ-

на. Единъ малъкъ опитъ преди 5—6 години съ износъ на десертно грозде до най-близките срѣдноевропейски пазари завърши безрезултатно за инициаторите, които претърпѣха загуба. Този опитъ, обаче, показва, че българското грозде е много ценно и че при известни условия, то може да намѣри

добъръ пласментъ. По нататъшните опити напълно потвърдиха това. Количество на изнесеното грозде се увеличаваше ежегодно и по цена то се подравни, дори надмина това, изнасяно отъ други лозарски страни. Действително, презъ 1926 год. се изнесе само 155469 кгр. грозде, презъ 1927 — около 540000, презъ 1928

952825 кгр., презъ 1929 — 2,100000 и презъ последната — 1930 г. кръгло около 3 милиона кгр. — 542 вагона. Износа презъ последната година би билъ много повече, ако реколтата бъше по-добра, ако имаше повече грозде за изнасяне. Установи се по безспоренъ начинъ, че гроздата, съ които България може да се явява на чуждите пазари съ Димята и Афузъ Али, които държатъ по-дълъгъ транспортъ и по цвѣтъ и вкусъ се характеризиратъ на консуматорите. Особено добре е прието гроздето отъ сорта Афузъ Али, което съ своя превъзходенъ външенъ видъ и деликатенъ вкусъ буди възхищението на всички. Въ сравнително кратко време то стана известно въ Австрия и Германия, където се пласира надъ наименованието българско златно грозде. Презъ миналата и пс-миналата години добритъ партиди отъ Афузъ Али съ получили най-високата пазарна цена на едро и на дребно. Въ това отношение то би гроздата, произходящи отъ други лозарски страни, включително Испания, които отъ много време владеятъ Австрийския и Германския пазари. Въпреки неопитността на нашите износители и посрѣдници, липсата на организация въ износа, несъзнанието на производителите за съдбоносното значение на износа на десертно грозде за нашето лозарство, интереса на големите чужди търговци къмъ нашето десертно грозде и специално къмъ Афузъ Али е много повишенъ. Това ни кара да съмѣтаме, че при една планомѣрна, упорита и разумна работа за засилване и подобрене на производството, организиране и регламентиране на търговията, нашия износъ на десертно грозде може да се

засили до степень на $1\frac{1}{5}-1\frac{1}{4}$ отъ общия вносъ въ непроизводителните и слабо производителни европейски държави на грозде.

Бързия и реаленъ успехъ на „българското златно грозде“ на чуждите пазари не можеше да остане незабележанъ отъ другите лозарски страни, особено отъ съседните на България такива. Стремежът на всѣка държава да засили възможно повече своя износъ, за да осигури поминъка на своето население и си гарантира единъ активенъ търговски балансъ, накара тия държави да подирятъ причините за този нашъ успехъ и да взематъ своевременно мѣри, за да не може да се затвърди на пазара единъ новъ и опасенъ за тяхъ конкурентъ. Невѣрните сведения за нашето „златно грозде“, които се дадоха въ нѣкои меродавни винарски вестници отъ известни заинтересовани срѣди, потвърждаватъ загрижеността на тия страни отъ появата на новия конкурентъ. Тѣ намиратъ, че добрия успехъ на българското грозде се дължи главно на сорта, който се явява като новъ и много цененъ такъвъ за европейските пазари и считатъ, че тѣхните интереси налагатъ въ скоро време да се явятъ на пазарите съ по-голямо количество грозде отъ същия сортъ, за да може да постигнатъ зададената целъ. Близостта на пазарите, по-голямото умение на тѣхните лозари въ отглеждане на десертните грозда и по-добрата организация на търговията биха ги улеснили твърде много въ това отношение. Сортът Афузъ Али, обаче, е много слабо застѫпенъ въ тия страни, а въ нѣкои дори непознатъ. Бързото създаване на по-голями пространства нови посаждения изискава голямо количество посадоченъ материалъ съ какъвто тѣ не разполагаха и не можеха да произведатъ. Това ги принуди да го подирятъ въ България. На българските мѣродавни фактори, респективно на м-вото на земедѣлието, следъ като се разбраха тия намѣрения, не оставаше, ос-

венъ да взематъ съответни мърки. Затова, по предложение на същото м-во, съ постановление № 17 отъ 13-и януари 1930 г. на Министерския съветъ се забрани износа на лози отъ Афузъ-Али.

Никой не си е правилъ и не си прави илюзия, че съ тази мърка ще се попрѣчи на която и да било държава да си създаде колкото иска посаждения отъ въпросния сортъ, щомъ намира това за целесъобразно. Мърката цели България да не съдействува на своите конкуренти, да не имъ дава въ ръжетъ оржие, което ще използуватъ срещу нея. Недостатъчния посадоченъ материалъ ще забави съ нѣколко години създаването на по-голъми пространства такива лозя и следователно производството на по-голъмо количество грозде. Въ това време нашето производство ще се увеличи и подобри бѣрзо, връзкитъ ни съ чужди търговски фирми ще се засилятъ и станатъ трайни, консуматорите ще свикнатъ вече съ вкуса на гроздето и ще се знае, че истинското, оригинално Афузъ Али може да се намѣри само въ България. А всичко това значи пълното завладяване на пазаря. Появата на същото грозде отъ другъ производъ мѣжно може вече да измѣсти нашето, даже и когато това чуждо грозде бѫде малко по-доброказано. Навикътъ въ търговията, връзкитъ, инвестирация капиталъ, колкото и малъкъ да е той, сѫ отъ твърде голъмо значение.

Противъ тази мърка на М-вото се надава повикъ отъ известни срѣди и се иска отменяването ѝ, защото съсипвала производството на лозовъ материалъ въ страната. Това производство отъ известно време се е засилило толкова, че не само че задоволява мѣстните нужди, но и значителна част отъ него се изнася въ Гърция, Турция и Ромъния. Износа на лозовъ материалъ презъ 1928 год. е възлизалъ на 2140000 лв., презъ 1929 на 2440000, а презъ 1930 год. на 1210000 лв. Намалението презъ последната година се дължало, казватъ,

на забраната износа на лози отъ Афузъ Али. Чуждите вносители не искали да взематъ вече български лози, щото не могатъ да получатъ и такива отъ най-ценнния сортъ Афузъ Али.

Ако това се приеме за вѣрно, то трѣбва да се признае, че мотивите за забрана напълно отговарятъ на действителното положение. Въ тъкъвъ случай, се явява въпроса: кое е по-важно за страната отъ стопанска гледна точка. Производството на лозовъ материалъ за износъ ли или това на десертно грозде?

Вѣрно е, че стойността на изнесения лозовъ материалъ по оценка на митническата властъ а не по действителната цена (която е по-ниска), презъ 1928 год. е по-голъма отъ тази на изнесеното грозде — 2140000 лв. срещу 9528250 (9528250 × 10 срѣдно). Презъ 1929 г. съотношението е било 24400000 къмъ 21000000, а презъ 1930 — 12,100,000 къмъ 25—30 miliona лв. Но това е положението при единъ едва започнатъ износъ на грозде, когато производството е още сравнително много слѣбо и търговията неорганизирана. Следъ 4—5 год. при едно засилено и подобreno производство и при по-други условия на търговията, износа може да достигне до 30—35 miliona кгр. годишно на стойност 250—300 miliona лв. До такава цифра и при най-благоприятни условия, никога не ще може да достигне стойността на износния лозовъ материалъ. Поради това, за българското народно стопанство е много по-важно закрилата и насърденето производството и износа на десертно грозде, отколкото това на лозовия материалъ и всѣка мърка въ това отношение е не само целесъобразна, но и наложителна.

Намаляването износа на лозовъ материалъ не се дѣлжи, обаче на забраната износа на лози отъ сортъ Афузъ Али, а на други причини. По-важните отъ тѣхъ сѫ:

a) Липсата на подложки, употребъ-

бявани въ странитѣ вносителки на лозовъ материалъ.

б) Различието въ сортовете присадници, употребявани въ странитѣ вносителки и произвежданите у насъ лози.

в) Стремежа на всѣка лозарска страна сама да си произвежда необходимия лозовъ материалъ.

г) Липсата на организация и система въ търговията съ лозовъ материалъ отъ страна на нашите производители.

Има още една твърде важна причина, която не може и не бива да се замълчава — непочтеността на доста много отъ нашите производители и търговия на лозовъ материалъ. Нъма производство и търговия, при които почтеността да е тъй необходима, както при тези на посадочния лозовъ материалъ. Автентичността на сортовете е първото и най-важно условие въ случая. Интересите на местното производство и на българското лозарство диктуватъ премахването

на тази гангrena, колкото и болезнено да е оперирането ѝ.

Твърдението, че сорта Афузъ Али се намира въ почти всички лозарски страни и че нуждаещите отъ този сортъ, ако не го взематъ отъ наше могатъ да го намърятъ и доставятъ отъ другаде, не отговаря на действителността. Този сортъ, както и доста други, разпространени въ България, го има, наистина и другаде. Има го въ Турция, въ Италия, Франция и пр. подъ едно или друго наименование, обаче, въ малъкъ размъръ — единични главини или малки парцели.

Доставката на по-голъми количества присадници или облагородени укоренени лози е следователно много трудно.

Предвидъ на всичко това съмътаме, че забраната износа на лози отъ сорта Афузъ Али е една твърде умъстна мърка и тя тръбва да остане въ сила още нѣколко години.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

По правилника за контролата върху производството и търговията съ лозовъ материалъ.

БЪЛГ. ЛОЗАР. СЪЮЗЪ

№ 223

27 априлъ 1931 г.

СОФИЯ.

До Министерството на земедѣлието и държавните имоти (отдѣление на земедѣлието). Тукъ.

На № 4112. Българския лозарски съюзъ посрѣща съ задоволство инициативата на министерството за въвеждане на строгъ контролъ върху производството и търговията съ лозовъ материалъ въ страната. Този контролъ се налага отъ обстоятелството, че посадъчния материалъ е основата на нашето лозарство — че отъ неговото качество и автентичността зависи твърде много трайността на лозето, качеството и коли-

чество на добития плодъ, съ други думи казано, рентабилността на лозовата култура.

Отъ друга страна, съ производството на лозовъ материалъ започната да се занимаватъ и лица, които не познаватъ и най-елементарните нѣща въ случая — истинското наименование на разните подложки, външните имъ признания, изискванията имъ къмъ почвата, присадници и пр. Тъ не могатъ да различаватъ и местните сортове единъ отъ другъ и дори не подозиратъ значението на подложката, избора и чистотата на присадника при конкретни естествени и стопански условия. Поради това, съ голъма лекота даватъ отъ единъ и сѫщи трапъ, отъ една и сѫща партида всичко каквото имъ се поиска — Гъмза върху

Лотъ, Памидъ върху 41 б, Хамбурски Мискетъ върху 41 б, Афузъ-Али 101 — 14 и пр.

Такива сж повечето отъ дребните производители, ония, които иматъ по-малко лози за майки, чиито материалъ използватъ за посаждане, за да могатъ да „услужватъ“ на съседа си, на своя роднина и пр.

Несравнено по-голъмо зло нанасятъ на българското лозарство ония по-едри производители, които се скъпятъ да си доставятъ строго сортирани присадници и които съзнателно даватъ една подложка намъсто друга, единъ присадникъ вмъсто други. Такива сж повечето отъ производителите във България.

Правилника за контрола върху лозовия материалъ тръбва да започне съ категоричното постановление, че право на производство и търговия има само оня, който има специална подготовкa за целта — да е свършилъ поне сръдно специално лозарско или земедѣлско училище или е прекаралъ специаленъ курсъ и е получилъ разрешение отъ Министерството на земедѣлието.

Контролътъ тръбва да биде задължителенъ за всички, които произвеждатъ лозовъ материалъ за проданъ, безразлично дали ще се изнася или ще се продава въ страната.

¹⁾ Правилникътъ за контрола върху производството и търговията съ лозовъ материалъ е утвърденъ отъ бившия министъръ на земедѣлието Гр. Василевъ и изпратенъ въ Двореца за издаване указъ.

Прибързването съ утвърждаването се обяснява отъ м-вото съ обстоятелство, че г. Н. Недѣлчевъ тръбвало да замине за Букурещъ да третира въпроса за улесняване износа на лозовъ материалъ и тръбвало да има правилника, за да увѣри тамошните власти, че въ България сж взети вече мѣрки за автентичността и качеството на износния материалъ.

Утвърдения правилникъ не се отличава много отъ проекта.

Съществената разлика е, че чл. 12 отъ проекта е замѣненъ съ други, които предвиждатъ задължението всѣки производител на материалъ за проданъ да води специални книги. Въ тѣхъ се записва кога, кому колко лозовъ материалъ е произведенъ.

Предвиденото въ чл. 5 количество материалъ, което добилия отъ министерството разрешение може да произвежда годишно. Може да се направи едно намаление въ количеството на гладкия материалъ отъ 75000 рѣзника на 5000.

Позята, отъ които ще се събиратъ присадници, тръбва предварително да бѫдатъ преглеждани и одобрявани отъ контролните органи.

Предвидената въ чл. 8 дата за подаване заявления въ Министерството на земедѣлието да се измѣни отъ 1 юни на 15 мартъ и заявлението се подава чрезъ съответното агрономство. Последното да си вземе подробни бележки отъ писаното въ заявлението и го изпраща въ Министерството на земедѣлието съ мнение за истинността на даденитѣ въ него сведения относно пространството на маточниците, мястностъ, възрастъ и пр.

Провѣрката на материала отъ страна на натоваренитѣ отъ министерството лица започва, безъ да се чака отъ министерството специално за това нареждане. За присаденитѣ укорени лози тя почва още въ работилницата, кѫдето контролния органъ може винаги да влеза и да провѣрява качеството и автентичността на употребяваниетѣ подложки и присадници, доколкото това е възможно.

Следъ привѣршване поставянето на гладкитѣ и присаденитѣ пръчки въ укоренището, най-късно до 1 юни производителъ представя въ съответното агрономство за точното количество на поставянитѣ за укореняване пръчки отдѣлно по подложки и присадници и точна скица на укоренището, отъ кѫдето ясно да личи кѫде какви пръчки сж поставени.

Прираста, предвиденъ въ чл. 10 за първокласни укоренени неприсадени лози отъ 15 см. минимумъ, е много малко. Той тръбва да бѫде поне 25 см.

За да се знае какво получава отъ маточника си, какво постая на укореняване, какво получава и пр. всѣки производител е длъженъ да води книга

за маточника и такава за укоренилището по даденъ отъ Министерството образецъ. Въ първата той тръбва редовно да вписва колко първокласенъ и колко второкласенъ материалъ получава ежегодно отъ отдѣлните си парчета маточници. Въ втората — кога колко пръчки е поставилъ на укореняване отдѣлно по сортъ на подложка и присадникъ, колко първокласни и второкласни лози е получилъ презъ сезона.

Въ единъ и сѫщъ редъ въ укоренилището може да се поставя само единъ сортъ лози относно присадникъ и подложка.

Книгитѣ сѫ винаги на разположение на контролния органъ, който при всѣка провѣрка вписва въ самата книга констатираното по отношение на количество, на сортове, на автентичност и пр.

За всѣка продажба производителятъ издава на купувача кочанна квитанция, въ която се отбелязва видътъ на материала, количеството, подложка, присадникъ и получена сума.

Контролата тръбва да се извърши отъ представителъ на министерството, респективно отъ специалната при катедрата или агрономството, самия агрономъ или друго нѣкое служебно лице натоварено за целта.

Ежегодно най-късно до 1 ноември

връи всѣки производителъ на лозовъ материалъ уведомява чрезъ специално заявление съответната земедѣлска катедра или агрономство, ще има ли свои агенти за продажба на лозовъ материалъ и кои ще бѫдатъ тѣ въ района. Квитанциите, които агентите издаватъ за извършени продажби, носятъ подписа на самия производителъ, който отговаря за неавтентичността и недоброкачествеността на материала.

Пущането въ продажба на гладъкъ, присаденъ и неприсаденъ укорененъ материалъ съ повече отъ 50% примиъсъ относно подложките и присадниците е абсолютно забранено.

Наказанията на виновните предвидени въ закона за П. З. П. О. П. И. тръбва да се увеличаватъ и процедураната да се опростотвори. Между наказанията да има такова за отнемане правото за производство и търговия на лозовъ материалъ за една или повече години на ония, които се провинятъ повече.

Да се предвидятъ наказания за контролните органи за небрежно и недобросъвестно отнасяне къмъ работата си.

Секретарь: Председателъ:
п. Д. Бъчваровъ п. Ив. Бързаковъ

ВЪРНО,
Секретарь: Д. Бъчваровъ.

Инж. В. Чакъровъ.

Състоянието на реколтата и положението на пазаря.

Състоянието на лозята въ началото на пролѣтта бѣше въ цѣлата страна доста добро и даваше всички основания за едно голѣмо плодородие.

Обаче падналите напоследъкъ почти повсемѣстни чести дъждове сѫ предизвикали появяването на пероноспората, загубитѣ отъ която още не могатъ да се опредѣлятъ.

Прави много пошто впечатление, че тази година на мѣста и при доста висока цена, производителите не сѫ имали възможность да си набавятъ

навреме синь камъкъ за прѣскане. По всичко изглежда, че за липсата на достатъчно синь камъкъ на пазаря, както и за неестественото подигане цената му, както нѣкои твърдятъ, е и въ това, че нашите търговци и земедѣлската банка, поради страха отъ евентуаленъ вносъ на евтинъ руски синь камъкъ, до последния моментъ сѫ отказвали да направятъ достатъчни порожки за английски синь камъкъ.

И когато едва въ началото на

пролѣтъта се разбра че е билъ без- предметъ страха отъ вноса на „евтина руски синь камъкъ“, тогава чакъ сж направили порожчки само нѣкои търговци за английски синь камъкъ и то въ по ограничени количества.

После и голѣмитъ количества унгарски синь камъкъ за който се рекламира, че щѣлъ да се внесе забавно, не се внесоха.

Всичко това, заедно съ увеличеното търсене на синь камъкъ, поради честитъ дѣждове, внесе смутъ въ пазаря, и имаме за резултатъ вмѣсто 16·50 лева кгр., както трѣбаше дасе продава, на много мѣста производителите сж купували синь камъкъ 18 до 24 лева кгр.

Земедѣлската банка и тази година ако бѣше доставила едно значително количество, можеше да урегулира пазаря и вѣрваме, че щѣше да бѫде избѣгнато сегашното положение.

Овошната реколта по всичко изглежда ще бѫде едва срѣдна или даже на мѣста слаба.

На много мѣста, като въ кюстендицко и пр., падналата градушка е причинила голѣми загуби на овошните градини.

Зеленчуковитъ градини се развиватъ добре, обаче съ известно закъснение, което ще попрѣчи и на незначителния износъ на зеленчуци, които можемъ да очакваме.

Изглежда, че въ износа на ягоди, въ прѣсно състояние или като полуфабрикатъ, ще може за въ бѫдеще, при добра организация, да се постигнатъ известни резултати.

Правенитѣ тазъ година опити съ износа на малки партиди ягоди отъ Катуница, посрѣдствомъ аероплани, сж дали настърдчителни резултати.

Тѣхното годишно производство само въ Катуница, Кричимъ и пр., до стига къмъ 800,000 кгр. съ тенденция къмъ увеличение, така че може да представлява обектъ за по-значителенъ износъ.

Последнитѣ дни сж изпратени вече нѣколко вагона съ зеленчуци за Германия и Швейцария.

Все пакъ, грижитъ на всички трѣбва да бѫдатъ още обѣрнати къмъ организиране правилния и масовъ износъ на десертното грозде и овошия (ябълки и сливи), въ което направление има още много да се желае.

Учредяването на експортния институтъ, контролата при износа и приспособяването на достатъчно специални вагони сж мероприятия, които на първо време трѣбва да се осъществятъ.

Чужбина.

Сѫщо така и въ чужбина лозята на много мѣста сж пострадали отъ пероноспората, или както въ Испания отъ сушата.

Сливовата реколта въ Чехия, Италия, Германия, Франция е едва срѣдна, а въ Югославия срѣдна.

Ябълковата реколта за сега обещава да бѫде общо срѣдна включително и въ Америка.

Пазаря на вината.

Въ ценитѣ на вината се забелязва едно постоянно повишение, като въ Северна България, кѫдето има по-голѣми запаси, ценитѣ се движатъ отъ 8—9 лв. л., а въ Южна България отъ 8—10 лв., като на мѣста — Сливенъ Ямболъ, Т. Пазарджикъ, и пр., нѣкой партиди вина се предлагатъ и за 12—14 лева литъра.

Въобще по всичко изглежда, че до брокачественитѣ вина ще бѫдатъ пласирани и то при задоволителни цени.

Поради лошата реколта, която обещава да дадатъ сливитъ, ракиитъ иматъ сѫщо изгледа къмъ покачване.

Сегашнитѣ цени сж къмъ 0·65 лв. градуса, въ тенденция къмъ повишение.

За сведение, прилагаме статистика за измѣренитѣ количества — вина, джибри, сливова каша и пр. по околии, отъ реколта — 1930 год.

№ по редъ	Околии	Вино въ кгр.	Джибри въ кгр.	Сливова каша въ кгр.	Джанки въ кгр.
1	Анхиало	3062496	1671565	2961	—
2	Айтосъ	154941	115038	10702	—
3	Бургазъ	1935807	810730	26875	9871
4	Бълградчикъ	656535	534532	3942	86363
5	Бъла-Слатина	1292211	1044878	37392	647
5	Берковица	868210	710354	13180	332111
7	Бъла	1594260	815468	—	137699
8	Борисовградъ	219037	195915	12050	62140
9	Варна	1229919	585423	51375	235919
10	Видинъ	6842514	5442694	76	74767
11	Братца	1824682	1493010	128930	358990
12	Горна-Джумая	168524	54350	149163	—
13	Горна-Оръховица	6029621	2735663	1417	300008
14	Габрово	186228	131742	2000910	332238
15	Годечъ	21592	18869	9563	294940
16	Драгоманъ	—	—	—	—
17	Диовленъ	—	—	—	—
18	Дупница	319308	262005	279598	—
19	Дръново	—	—	—	—
20	Дарж.-Дере	—	—	—	—
21	Елена	909905	369404	298334	350203
22	Ески-Джумая	825721	484502	156416	345
23	Егри-Дере	—	—	—	3172
24	Карнобатъ	339766	168981	—	—
25	Котелъ	19287	14174	575	10821
26	Казълъ-Агачъ	113212	90454	8843	—
27	Кула	637805	532035	2764	266
28	Кърджалий	—	—	—	—
29	Кушу-Кавакъ	—	—	—	—
30	Кюстендилъ	102386	317677	647928	698823
31	Карлово	723886	336184	35809	661537
32	Казанлъкъ	276987	525200	622983	—
33	Ломъ	3019709	2381813	5175	90436
34	Луковитъ	849972	477763	147941	193864
35	Ловечъ	2125147	1381545	557751	125952
36	Мастьнлж	—	—	—	—
37	Мехомия	46346	38842	1522	35638
38	Мелникъ	204031	166930	608	—
39	Малко-Търново	71104	7620	—	27204
40	Нова-Загора	3296152	1944005	6389	11917
41	Неврокопъ	128732	106590	8206	20178
42	Никополъ	2375923	1292451	10855	63097
43	Оръхово	2207259	1649658	13781	370665
44	Орта-Къой	66823	51207	—	5290
45	Орхане	40887	31807	369470	1538420
46	Османъ Пазаръ	17507	12612	95955	176343
47	Пловдивъ	3545122	2576772	17356	—

48	Провадия	403587	259379	178032	2901
49	Пещера	470118	384898	17490	35807
50	Панагюрище	130860	107068	9510	717682
51	Плъвевъ	8188539	3883082	—	—
52	Пирдспъ	1 2364	1 631	—	499242
53	Павликени	—	—	—	—
54	Попово	1361749	756761	18220	345580
55	Преславъ	1672773	895913	149681	13980
56	Русе	5766404	2176741	308	141304
57	Радомиръ	32605	25170	33817	17577
58	Разградъ	1832733	1311593	—	617908
59	Стара-Загора	4750772	2963260	1480	—
60	Сливенъ	1969047	1421831	—	2082
61	Стани-мака	1485800	1027168	46724	—
62	София — градъ	204317	146928	13764	970
63	Самоковъ	173939	94461	5033	297179
64	Свиленградъ	151419	123063	10256	—
65	Севлиево	5117067	2593529	2283542	254816
66	Свищовъ	3480047	1735495	—	25043
67	Сливница	—	—	—	—
68	Т.-Пазарджикъ	4346889	2941537	55168	—
69	Тетевенъ	119420	41263	2631499	434235
70	Троянъ	148012	103945	8962174	186201
71	Трънъ	—	4293	139807	637817
72	Търново	9621852	4379832	35045	271638
73	Фердинандъ	852846	636718	20319	335603
74	Хасково	711899	590753	—	8537
75	Харманлий	365520	216484	—	627
76	Чирпанъ	2937374	1597773	972	—
77	Шуменъ	1379138	736061	30681	176365
78	Ямболъ	866695	751743	1510	—
79	Ябланица	—	—	—	—
80	Василико	52065	23013	—	—
81	Софийска околия	127079	97192	72546	887898

Ямболъ.

До днесъ лозята въ землището на гр. Ямболъ се развиватъ твърде добре, безъ да сѫ се появили нѣкакви болести по тѣхъ. Прѣскани сѫ пре-димно съ синь камъкъ два пъти и скоро ще се прѣскать трети пътъ.

Почти всички вина изъ града сѫ продадени. Само въ избата на коопе-рация „Мискетъ“ има непродадени още около 95000 лт. бѣли и около 30000 лт. червени вина, които, поради добрите си качества, ще бѫдатъ продадени до новата реколта.

Сѫщата има още около 10000 лт. ракия, която продава по 78—80 ст. градуса въ литъръ. За участието на кооперація „Мискетъ“ въ Солун-

ската международна изложба и за изложениетъ и тамъ първокачествени вина, коопераціята получи златенъ медалъ и диплома.

Отъ сѫщата преди около 40 дни бѣха поискани пробы отъ бѣлитъ и вина отъ германски търговци въ Бременъ, посрѣдствомъ нашето генерално консулство. Пробите сѫ били уdobре-ни и възъ основа на тѣхъ бѣ направ-лена една пробна поржчка отъ една бѣчва, която пратихме.

Въобще бѣлитъ вина на „Мис-кетъ“ ставатъ все по известни.

Ценитъ на нашите вина сѫ: 1200 л. хектолитъръ бѣли и 1100 л. хектолитъръ червени.

Съобщава:
Лоз.-вин. коопер. „Мискетъ“.

ХРОНИКА.

Следующата книжка ще се изда-
де на 1 септемврий.

**Печалбите отъ лозарската лота-
рия** се изплащат отъ съюза, затова за-
интересованите да се отнесат до Бълг.
лозарски съюзъ площ. „Славейковъ“ 7 —
София.

На всички безъ изключение,
които не сѫ изплатили абонамента си, нѣ-
ма да имъ се изпраща списанието до ка-
то не се издължатъ.

За допуснатите грѣшки по запла-
щане на абонамента или адреса, заинте-
ресованите да пишатъ въ редакцията за
да се поправятъ.

**На 3 т. м. постоянно присъд-
ствие** на Б. Л. С. заедно съ представи-
телите на Софийската Търговско-инду-
стриална камара и на съюза на българ-
ските птииепродавци се явиха предъ г-на
Министъръ-председателя А. Ляпчевъ съ
молба да се отложи влизането въ сила на
правилника за вината, за спиртните на-
питки коняци и пр., като въ това време
тѣ бѫдатъ прегледани, допълнени и по-
правени съобразно конкретните мѣстни
условия. Господинъ Министъръ-председа-
тель се отозва твърде благосклонно
къмъ тази молба и даде веднага необхо-
димото за случая нареџдане.

На секретарите на двата съюза, които
следъ това се явиха при г. директора на
Народното здраве, последниятъ съобщи,
че прилагането на правилниците ще се
отложи за два месеца и че ще свика коми-
сия отъ представители на Б. Л. С. на
Търговската камара, съюза на български-
те птииепродавци и др., която да ги пре-
гледа и коригира.

**Лозарското дружество „Св. Три-
фонъ“** — Анхиало е решило:

1. Да помоли най-настоятелно властите
да се намѣси и не позволи спекула съ си-
ния камъкъ отъ картелирателъ се специ-
ални за това търговци, за да се спаси бъл-
гарския лозарь отъ тая спекула (ограбва-
не);

2. Да се създаде законоположение за
специаленъ дългосроченъ лозаро-винарски
кредитъ и за намаление на сегашния мно-
го високъ лихвенъ процентъ.

Постоянното присъдство на Бъл-
гарския Лозарски Съюзъ е поканило съ отъ-
дѣлни писма всички лозарско-винарски
кооперации и лозарски д-ва въ страната,
които не сѫ станали още членове на съ-
юза, да станатъ такива.

Увѣрени сме, че тѣ ще се отзоватъ на
тази покана и съ това ще допринесатъ
за моралното и материално засилване на
съюза, за да може той съ още по-голѣмъ
успѣхъ да защища интересите на бъл-
гарските лозари и да заработи още по-
резултатно за преуспѣване на нашето ло-
 зарство.

**Поради денонсиране на търгов-
ския договоръ** между Австралия отъ
една страна, Унгария и Югославия — отъ
друга, се унищожава повода за ползува-
нето ни отъ клаузата на най-благоприят-
ствуващата нация при вноса ни на десерти
но грозде въ Австралия.

Предвидъ на това, до второ съобщение
нашето десертино грозде при вноса му въ
поменатата страна ще бѫде облагано вмѣ-
сто съ 10 зл. кр. за 100 кгр., както бѫше
до сега, съ 15 зл. крони.

Първата партида синь камъкъ,
доставенъ отъ общия съюзъ на Б. З. Коо-
перации за нуждите на лозарите, е при-
стигнала на дунавските пристанища въ
началото на м. юни, и отъ тамъ разпра-
тена на синдикатъ, кооперациите и дру-
жествата, които сѫ поръчали такъвъ.
Втората партида е пристигнала на 7—8
с. м. Тя е предназначена за южна Бълга-
рия — Пловдивъ, Чирпанъ, Ст. Загора и пр.

Въ това време е пусната на путь тре-
та пратка синь камъкъ.

Вино и хлѣбъ. Виното и хлѣбътъ сѫ
бibilейски храни, или, ако щете, продукти,
приемайки, че въпросътъ за виното като
храна не е още разрешенъ отъ физиоло-
гиятъ. Всъки случай, така или иначе, ви-
ното е „продуктъ“ — „вещество“, което
се яде, или пие — все едно, и то, забеле-
жете, въ твърде голямо количество и отъ
твърде много хора. Така както нашиятъ
селянинъ яде хлѣбъ и соль или хлѣбъ и
лютеница, така френскиятъ селянинъ яде
хлѣбъ и вино. Не значи, дали френскиятъ
селянинъ се е вдъхновилъ отъ религиоз-
ния обычай, следъ причастието съ вино
да се яде хлѣбъ (нафора), или пъкъ чисто
и просто е почналъ да яде това, което
произвежда — хлѣбъ и вино. Така изве-
стниятъ френски писателъ Леонъ Доде,
синъ на Алфонсъ Доде, пише: „Еднъжъ
се обрънахъ къмъ единъ селянинъ отъ
околностите на Шеонъ, отъ гдето произ-
хожда и Рабле: „Приятелю, прави ми впе-
чатление, че вие ядете много малко —
отъ куминитъ на кжщитъ Ви димъ не из-
лиза, но заради това пъкъ трѣбва да пие-
те“. „Не, му отговориъ селянина, ние не
пиеме, но правимъ „мио“ — половина во-
да, половина червено вино и съ това за-

ливаме късове хлъбъ, отъ които ядемъ цѣлия денъ — това е общъ обичай“.

— „Е, че колко вино изпивате дневно така? — Азъ, както и всички, си взимвамъ свободно седемъ литра!“

И това всѣки денъ отъ години съ стотицата насамъ. Трѣба да добавимъ, че френските лѣкарки толкова сѫ изучили влиянието на този народенъ обичай за приготвяне на храната, колкото ние сме изучили влиянието напр. на нашата лютиница. Въ това отношение биха допринесли въздържателните организации, на които трѣба да гледаме като на хигиенически отряди.

„Здраве и животъ“.

КНИЖНИНА

Получиха се въ редакцията следнитѣ две книги, официални издания на Лозарската опитна станция — Плѣвенъ:

1) **Приносъ къмъ проучване влиянието на кършенето върху вегетацията и плодородието на лозата**, отъ Ст. Икономовъ директоръ на Държавната лозарска опитна станция.

2) **Селекционираниятѣ ферменти и приложението имъ въ винарството** отъ Инж. В. Чакъровъ, началникъ отдѣлъ при лозарската опитна станция.

Сѫщо получиха се въ редакцията следнитѣ две книги:

1. **Желѣзото, киселиността и же-**
лѣзното пресичане у българските ви-
на и

2. **Винарството въ България**, отъ Ив. Георгиевъ.

Излѣзътъ е отъ печать единъ изчертанеленъ трудъ отъ г-нъ Инж. В. Чакъровъ, плодъ на нѣколко годишна дейностъ въ лозарската опитна станция — Плѣвенъ, подъ заглавие — **Лозаро винарска България**.

Този така интересенъ трудъ, снабденъ и съ толкова ценни статистики и пр., се състои отъ около 200 страници голѣмъ форматъ и заслужава всѣки по интелигентенъ лозаръ да си го набави.

Цена 60 лв., като на желаещите да го пласирватъ се прави специална отстъпка.

Доставянето става чрезъ автора инж. В. Чакъровъ — Плѣвенъ.

Орѣховската лозарска кооперация „Памидъ“ обявява на г. г. интересуващи се, че отъ 1 септември н. г. (началото на 1931 реколтна година), длъжността „управител-четводоводител“ при сѫщата е вакантна; желаещите да заематъ тая длъжностъ, да представятъ въ управление то на кооперацията документите си за право заемане — длъжността и оферта за възнаграждение — за сѫщата най-късно до 1 августъ н. г.

Отъ кооперацията.

Забележка; Кандидата трѣба да има познания и по винарство.

Всичко отнасящо се до

Българския Лозарски Съюзъ-София,

като членски вносъ (по 2 лева на декаръ), помощи, протоколи, писма и пр. да се изпраща на адресъ:

До г-на Дончо Бъчваровъ, секретарь на Бълг. Лозар. Съюзъ
Площадъ „Славейковъ“ № 7 — София,

Всичко, което се отнася за редакцията и администрацията на сп. „Лозарски прегледъ“, като пари, статии, дописки и др. да се изпраща на адресъ:

сп. ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕДЪ — Плѣвенъ.

Абонамента е 60 лв. за година предплатени. За читалища и учреждения сѫщо 60 лв.

За допуснати грѣшки въ адреса или по заплащане на абонамента, заинтересованите да пишатъ въ редакцията, като посочатъ погрѣшния и точния адресъ и № на записа или писмото, съ което сѫ изпратени парите.

ЛОЗАРИ,

Ако искате да запазите лозята си отъ

„ПЕРОНОСПОРА“

употрѣбете при пръскането
смѣсь съ

СОДА СОЛВЕЙ

(вместо съ варь)

ПРОПОРЦИЯ:

Вода -- 100 литра, Синь камъкъ -- 2 кгр., Сода Солвей -- 1 кгр.

Продава се въ всички по-главни колониални магазини.

За подробности отнесете се до главния представител:

Херманъ Хръоникъ -- София

или клонове:

София, Русе, Варна, Бургасъ

Лозари!

Набавете си навреме

НОСПЕРАЛЪ

Най-сигурно сръдство за предпазване на лозята отъ

Переноноспората (балсарата)

Носпералъ не спира растежа на лозята, дава свежи листа, увеличава захарността на гроздето, не запушва пръскачката и не изгаря дрехите и ръжето на лозаря, както това прави синият камъкъ.

Отлично сръдство за пръскане на младите лозички и коренинището имъ. Употребява се въ 1 $\frac{1}{2}$ —2%—овъ разтворъ.

Носпералъ е одобренъ и препоръченъ отъ Министерството на земедѣлието.

ПРОДАВА се въ всички агрономни и земедѣлски бюра, кооперации, синдикати и въ София — при семенарското депо **Владимиръ Рунтовъ**, ул. Царь Самуилъ — солни пазаръ — общинският дюкян № 24.

Искайте бесплатно упътвания и брошури отъ **Братя Семо — София** улица Търговска — Дринъ № 1.

Генерални представители за България на „Байеръ Майстеръ Луциусъ“ — отдѣль „Растителна защита“ И. Г. Фарбениндустри А. Г. Певеркузенъ на Рейнъ — Германия.

Лозари,

Само комбинираните разтвори могатъ да предпазятъ лозята и овошните градини едновременно отъ гъбни болести и вредителни насекоми. Затова въ всички разтворъ обезательно тръбва да има

Синь камъкъ, Сулфаролъ, Арзола

или да се употреби вместо тяхъ фабрично комбинирания

ТУТОКИЛЬ

всички изпитани и препоръчани отъ Министерството на земедѣлието и Държавните имоти.

За проданъ въ Българското Земедѣлско Д-во, районните кооперативни съюзи, агрономни бюра, кооперации, аптеки, дрогерии и други представители, където се даватъ и бесплатни упътвания.

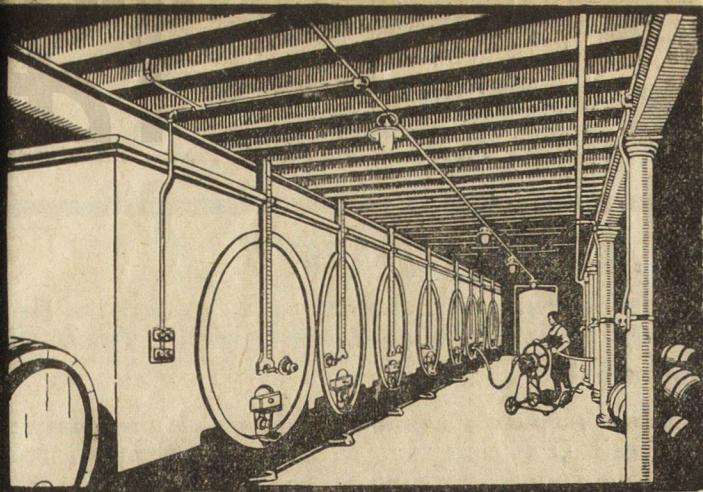
**Ако нѣкъде не се намиратъ, отнесете се до
ГЛАВНОТО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ФАБРИКА**

„ХИНОИНЪ“

СОФИЯ, ул. Гурко № 5

Телефонъ № 12—18.

За телеграми: „ХИНОИНЪ“ — София.

Цементовитъ бъчви
на
БОРСАРИ
постлани отвътре съ
стъкло и „ебонъ“
ви спестяватъ
МЪСТО
ВРЕМЕ
ПАРИ!

Идеално пригодени за вина, спиртни произведения, алкохолъ, масла и др.
Построени до сега бъчви за повече отъ 8,000.000 хектолитра!

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ НА НЪМСКИ, ФРЕНСКИ, АНГЛИЙСКИ ИЛИ ИТАЛИАНСКИ ЕЗИЦИ
ПРОСПЕКТИ, ОФЕРТИ, СЪВЕТИ И ПР. БЕЗПЛАТНО ЧРЕЗЪ

BORSARI & Co, Zollikon-Zürich, Швейцария

Къща основана 1873 година.

КЛОНОВЕ: Paris, Béziers, Oran, Alger, Mailand, Frankfurt — M.

Лозари! **ГРОЗДОВИЯ МОЛЕЦЪ**

Най-сигурно се унищожава чрезъ пръскане на лозята само
съ препарата

НОСПРАЗЕНЪ

съ който едновременно лозята се предпазва и отъ

ПЕРОНОСПОРАТА

Несправенъ е особено ефикасенъ за десертните грозда; той ускорява растежа на лътораслите, освежава листата, не изгаря ржцетъ и дрехите на лозаря и не се отива, както парижката зеленина.

НОСПРАЗЕНЪ УВЕЛИЧАВА ЗАХАРНОСТ. НА ГРОЗДЕТО.

Носпразенъ е удобренъ и препоръченъ отъ М-вото на земедѣлието. Продава се въ всички аграномни и земедѣлски бюрь, кооперации, синдикати и въ София — при семенарското депо **Владимир Рунтовъ**, ул. Царь Самуилъ — Солни пазаръ — общинските дюкянъ № 24.

Искайте бесплатни улътвания и брошури отъ

БРАТЯ СЕМО — СОФИЯ,

ул. Търговска — Дринъ № 1.

ГЕНЕРАЛНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ЗА БЪЛГАРИЯ

на „Байеръ-Майстеръ Луциусъ“

Отдѣлъ „Растителна Защита“

Н. Г. Фарбениндустири А. Г. Леверкузенъ на Рейнъ — Германия.

Чит. "Съгласие" гр. Лъвенъ.

ЗЕМЛЕДЪЛЦИ!

Доставете си своевременно и наторете на пролътъ Вашите растения съ пънодействуващите синтетични торове:

Нитрофоска ИГ

Пъленъ торъ, съдържа и трите хранителни елементи за растенията: Азотъ, Фосфоръ и Калий. Огличенъ торъ за тютюнъ, памукъ, зеленчукъ, картофи, слънчогледъ, а също и за торене на сусамъ, лозя и захарно цвекло.

Диамониумфосфатъ ИГ

Съдържа 21% азотъ и 53% разтворима фосфорна киселина. Подходящъ за богатите на калий почви. Съ него се торятъ домати, пиперъ, зеле и др. зеленчуци, а също така слънчогледъ, макъ и др.

Амониевъ сулфатъ

Съдържа 20-60% азотъ. Пригоденъ за торене на тютюнъ, картофи, слънчогледъ и др.

Пикочно вещество БДСФ

Съдържа 46%, азотъ. Най-пригоденъ за торене на тютюнъ и за подсилване на тютюневи, зеленч., горски и за цветя-разсади.

Варова силитра ИГ

Съдържа 15-5% азотъ и 28%, варъ (отговаряща на 50% калциевъ-карбонат). Извънредно бързодействуващъ азотенъ торъ. Пригоденъ най-много за изкарване на ранни зеленчуци и за торене на захарно цвекло.

Всички тези торове съдържатъ нуждите за растенията храни въ лесноразтворима форма и, следователно, лесно се приематъ отъ тяхъ.

Намиратъ се за проданъ при:

Общиниятъ съюзъ на българските земедѣлски кооперации, София, ул. Раковска № 99.

Всички районни кооперативни съюзи, синдикати и кооперации. Кооперация „Тракийска захаръ“ — Пловдивъ,

Търговски кооперативенъ домъ „Левски“ № 6.

Всички агрономни и земедѣлски бюра въ страната.

Исаакъ Азиелъ — Русе

Упътвания за употреблението искайте бесплатно отъ горните фирми и отъ: Инж. химика **Борисъ Дучевски**, София, ул. Търговска — Дринъ № 1.

При покупка обръщайте внимание на горните фабрични марки.

STICKSTOFF-SYNDIKAT

Азотенъ синдикатъ
Берлинъ